ئەنجومەنی وەزیران ژمارەیەک بڕیار لەبارەی داهاتەکان و کۆنترۆڵکردنی خەرجییەکان و یاسای ڕاژەی زانکۆیی دەردەکات

ئەنجوومەنی وەزیران ئەمڕۆ سێشەممە پاکێجێک بڕیاری دەرکرد، لەوانە لەبواری فراوانترکردنی داهاتەکان و هەمەچەشنکردنی هەناردەکردن.

نووسینگەی ڕاگەیاندنی سەرۆک وەزیران لە ڕاگەیەندراوێکدا کە دەستی ئاژانسی موتڵەع کەوتووە، تیایدا هاتووە : ئەمڕۆ سێشەممە "محەمەد شیاع سودانی" سەرۆک وەزیران، سەرۆکایەتی شەشەمین دانیشتنی ئاسایی ئەنجومەنی وەزیرانی بۆ ساڵی 2026 کرد، کە تێیدا باس لە بارودۆخی گشتی وڵات کرا و گفتوگۆ دەربارەی بابەتە دیاریکراوەکانی ناو کارنامەیبکۆبوونەوەکە کرا و بڕیاری پێویستیان لەبارەوە درا.

وەک ڕاگەیەندراوەکە ئاماژەی پێداوە : ئەنجومەن بەردەوام دەبێت لە گفتوگۆکردن لەسەر ئەو کۆمەڵە بڕیار و هەنگاوانەی کە پێشتر ئەنجومەنی وەزاری بۆ کاروباری ئابووری پەسەندی کردبوون، بە مەبەستی زیادکردنی داهات و کەمکردنەوەی خەرجییەکان و بەهێزکردنی ئابووری نیشتمانی لە بوارە جیاوازەکاندا، هەروەها بەدواداچوونی کرد بۆ ڕێکارەکانی وەزارەتەکان لەمبارەیەوە، بە شێوەیەک کە سەقامگیری لە بازاڕە ناوخۆییەکان و کاڵا و خزمەتگوزارییە پێشکەشکراوەکان بە گشت هاووڵاتییان دابین بکات.

بەگوێرەی ڕاگەیەندراوەکە : لە بواری زیادکردنی داهات و هەمەجۆرکردنی هەناردەکردندا، ئەنجومەنی وەزیران ڕاسپاردەی ئەنجومەنی وەزاری بۆ ئابووری پەسەند کرد سەبارەت بە بەی پاڵپشتی بەرهەمە نەوتییەکان کە ئەمانەی خوارەوە لەخۆ دەگرێت:

یەکەم: ڕاسپاردنی وەزارەتی نەوت بە هەناردەکردنی لانیکەم 75%ی نەوتی ڕەش لە پاڵاوگە ناوخۆییەکان، کە لەمساڵدا دەگاتە 1.1 ملیۆن بەرمیل لە ڕۆژێکدا، و هەناردەکردنی بەرهەمە نەوتییە سپییەکان بەپێی ئەو زیادەییەی لەبەردەستە.

دووەم: پابەندکردنی وەزارەتەکانی کارەبا و نەوت بە بەستنی پێوەری پێوانەکردن لەسەر دەروازەکانی دابینکردنی سووتەمەنی بە یەکە بەرهەمهێنەرەکان، و هاوتاکردنی بڕی وەرگیراوەکان لەگەڵ بەرهەمهێنانی کارەبا.

سێیەم: ڕاسپاردنی وەزارەتی کارەبا بە گۆڕینی ئەو وێستگانەی بە نەوتی خاو کار دەکەن، بە کارکردن بەو بەرهەمە نەوتییانەی کە سوودیان زیاترە.

چوارەم: دابینکردنی سووتەمەنی زەیتی (زيت الوقود) بە کارگەکانی سووتەمەنی کەشتییەکان بە نرخێک کە 20% کەمتر بێت لە نرخی بڵاوکراوی جیهانی، و بە کارگەکانی چیمەنتۆ بە نرخی 60%ی نرخی جیهانی، و دابینکردنی بەرهەمی زەیتی سووتەمەنی بە نرخی 60%ی نرخی جیهانی، و یەکخستنی نرخی (نەفتا)ی دابینکراو بە کارگەکانی هایدرۆجین تا ببێتە 40%ی نرخەکەی لە بڵاوکراوە جیهانییەکاندا.

پێنجەم: ڕاگرتنی پێدانی مۆڵەت بە دروستکردنی ئەو کارگانەی بەرهەمە نەوتییەکان وەک ماددەی سەرەتایی بەکاردەهێنن بۆ ماوەی 5 ساڵ، و ڕاسپاردنی دەزگا ئەمنییەکان بە گرتنەبەری ڕێکاری توند بۆ ڕێگری لە قاچاخچێتی بەرهەم و ماددە نەوتییەکان.

لەدرێژەی ڕاگەیەندراوەکەدا هاتووە : سەبارەت بە پڕۆژەکانی ژێرخان،ئەنجومەن بەدواداچوونی کرد بۆ جێبەجێکردنی پڕۆژەی ئاوی بەسرەی گەورە، لە قۆناغەکانی سێیەم و چوارەمدا کە پەیوەستن بە گۆڕینی جۆری ئاوی خاو، و ڕاسپاردەی ئەنجومەنی وەزاری بۆ ئابووری پەسەند کرد سەبارەت بە خستنە ناوەوەی پڕۆژەکە لەلایەن هەردوو وەزارەتی پلاندانان و ئاوەدانکردنەوە و نیشتەجێکردن و شارەوانییەکان و هەماهەنگی لەنێوانیاندا بۆ ساڵی 2026.

هەروەها بەئەنجومەنی وەزیران ڕەزامەندی دا لەسەر دەستەی گشتی باج/ وەزارەتی دارایی بە گرێبەستکردن لەگەڵ کۆمپانیای گشتی گەیاندن و زانیاریناسی/ وەزارەتی پەیوەندییەکان، بە بەستنەوەی دەستەکە و (51 لق) بە خزمەتگوزاری ئینتەرنێتەوە، و دەسەڵاتدان بە دەستەی گشتی باج بە وتووێژکردن لەگەڵ لایەنی بەرانبەر و ئەنجامدانی گۆڕانکاری لە پێشنیارە تەکنیکی و بازرگانییەکان و زیادکردنی بڕگەی پێویست.

هەروەک ئەنجومەنی وەزیران ڕەزامەندی دا لەسەر یەکلاکردنەوەی قەرزەکانی نێوان کۆمپانیای گشتی بازرگانی دانەوێڵە/ وەزارەتی بازرگانی، و کۆمپانیای گشتی بەندەرەکانی عێراق/ وەزارەتی گواستنەوە، بەپێی ڕاسپاردەکانی لیژنەی فەرمانی دیوانی ژمارە 43ی ساڵی 2026، و ئەو تێبینی و پێشنیارانەی لە کۆنووسی لیژنەکەدا هاتوون، هەروەها تێبینییەکانی ئەمینداریەتی گشتی ئەنجومەنی وەزیران.

لە کۆتاییدا ڕاگەیەندراوکەدا هاتووە : ئەنجومەنی وەزیران هەردوو وەزارەتی (پەروەردە، و خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی) پەسەند کرد بە جێبەجێکردنی ماددەی 10/ سێیەم لە یاسای خزمەتی زانکۆیی، بەبێ ئەوەی هیچ شوێنەوارێکی دارایی لێ بکەوێتەوە، و ئەم بڕیارە هەموو ئەو لایەنانە دەگرێتەوە کە یاسای خزمەتی ناوبراو جێبەجێ دەکەن.